

HANDLINGSPLAN BEREKRAFTIG REISEMÅL og LOKALSAMFUNN

2026-2028

Introduksjon og bakgrunn

Visit Ål kvalifiserte seg i 2022 til merket som berekraftig reisemål. Dette markerte starten på eit langsiktig arbeid for å utvikle Ål til eit meir berekraftig reisemål. Ål skal no remerkast for første gang i januar 2026.

Handlingsplanen er ein sentral del av dette arbeidet. Planen beskriver korleis destinasjonen skal jobbe målretta og systematisk for å oppnå kontinuerlege forbetringar innanfor dei ti prinsippa for berekraft, og sikre at Ål blir remerka som berekraftig reisemål i 2028. Handlingsplanen bygger:

- Reisemålstrategien til Ål
- Innspel frå og vedtak i destinasjonsledelsen
- Involvering gjennom arbeidsmøter og innspel frå frukostmøter og arbeidsgrupper
- Gjesteundersøkelsen, medlemsundersøkelsen og innbyggjerundersøkelsen

Handlingsplanen gjelder for destinasjonsselskapet Visit Ål, deiras medlemmer, Ål kommune, frivilligheiten, arrangørar og andre aktørar i lokalsamfunnet. Merkeordninga «Berekraftig reisemål» stiller krav til aktørane og kommunens evne til å drive og utvikle destinasjonen på ein berekraftig måte. Dette innebær å ta vare på natur, kultur og miljø, styrke sosiale verdiar, fremme stolthet i lokalsamfunnet, utvikle nye arbeidsplassar og sikre verdiskaping som gjør reiselivet økonomisk levedyktig. Å kvalifisere for merket betyr ikkje at reisemålet allerede er fullt ut berekraftig, men at Ål forpliktar seg til å prioritere berekraftige og innovative løysningar over tid.

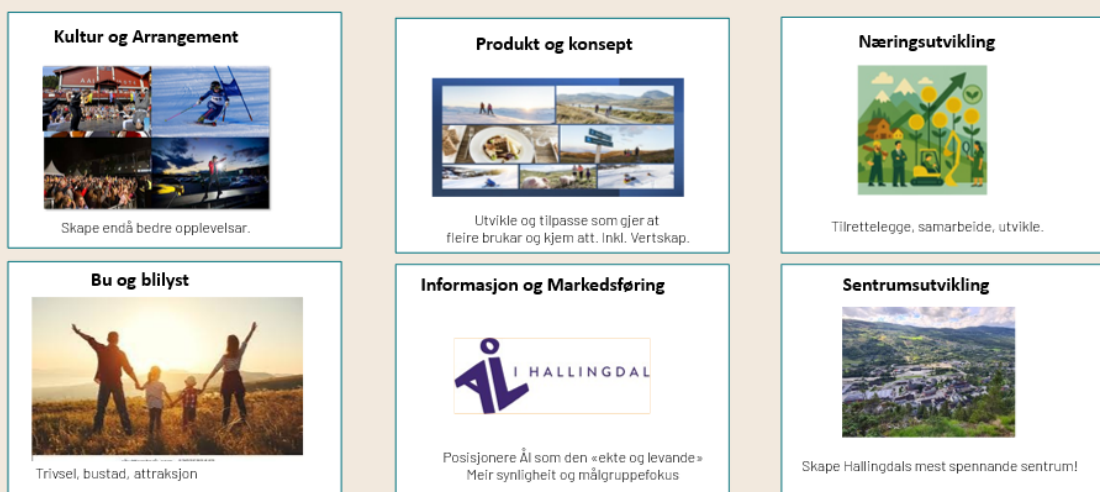
Målet er å imøtekomme dagens behov uten å svekke moglegheitane for kommande generasjoner.

Samarbeid og organisering

For å sikre framdrift og forankring ble destinasjonsledelsen etablert, 2025. Formålet med denne gruppa er å videreføre arbeidet med berekraftig reisemål og sørge for at tiltakene i strategien for Ål gjennomføres og følges opp. Destinasjonsledelsen er breidt sammensatt av representanter frå Visit Ål, Ål kommune, frivilligheiten og næringslivet.

Ut fra destinasjonsledelsen etableres det seks arbeidsgrupper som skal samarbeide om tiltak innanfor definerte innsatsområder i strategien:

I den reviderte strategien og i handlingsplanen er det definert konkrete tiltak som arbeidsgruppene skal jobbe med i 2026. Arbeidet skal følgast opp av destinasjonsledelsen samt rapportere til kommunestyret i løpet av høsten hvert år.

For å sikre god forankring og framdrift i arbeidet med berekraftig reisemålsutvikling er det utnevnt to prosjektleiarar: Staffan Landsmann-Wive fra Ål kommune og Ola Opheim fra Ål Utvikling. Dei har eit felles ansvar for å følge opp arbeidet med indikatorane i merkeordningen og koordinere gjennomføringen av tiltakene i handlingsplanen. Prosjektleiarane skal delegere oppgaver til relevante aktørar og arbeidsgrupper, og sørge for at arbeidet holder riktig retning fram mot neste remerking i 2028. Det er eit ønske om kommunal deltakelse i alle arbeidsgruppene.

Formålet med handlingsplanen

Handlingsplanen gir en oversikt over dei viktigaste satsingsområda og tiltaka for perioden fram mot remerking i 2028. Den skal være et styringsverktøy for destinasjonsselskapet, kommunen og samarbeidspartnarane, og bidra til at Ål utviklar seg som eit attraktivt, ansvarleg og berekraftig reisemål. Planens omfang gjør at det ikkje er forventa at alle mål og foreslåtte tiltak skal være gjennomført innen prosjektperioden på to år.

Planen er eit sentralt verktøy for arbeidet med merkeordningen «Berekraftig reisemål» og gjelder for perioden fra remerking og fram mot neste remerking i 2028. Planen er meint å være dynamisk, slik at den kan oppdateres og suppleres med nye tiltak som styrker Ål som eit berekraftig reisemål. Planen bygger på indikatorer og kriterier i merkeordningen og er utarbeida med utgangspunkt i:

- Revidering av plan
- Arbeidet med remerking
- Innspill fra destinasjonsledelsen og arbeidsgrupper

Den nye planen tar opp punkter fra forrige periode der det fortsatt er behov for forbedring, samt nye områder med stort potensial for å styrke Ål som berekraftig reisemål. Planen er strukturert i tråd med dei fem hovedområda i merkeordninga:

1. Forankring og implementering politisk
2. Forankring og implementering på reisemålet
3. Bevaring av natur, kultur og miljø
4. Styrking av sosiale verdiar
5. Økonomisk levedyktigheit

Handlingsplanen ble revidert 30. november 2025. Nokon tiltak er gjennomført (markert grønt), men jobbes fortsatt med og kommentarene viser status.

Forklaring til tabellen:

Indikator: Henviser til hvilken indikator i «Standard for bærekraftig reisemål» tiltaket besvarer.

Ansvar: Avhengig av oppgave

- VÅL = Visit Ål
- DL = Destinasjonsledelsen
- RH = Regionrådet for Hallingdal

- HN = Hallingdal Næringshage
- HR = Hallingdal Renovasjon
- MB = Medlemsbedriftene

Gjennomført eller i rute i tråd med plan	
Delvis påstartet eller forsinket	
Ikke påstartet	

Indikator	Tiltak	Involver	Tids-ramme	Ansvar	Status per 30.11.25
AB – Destinasjonsledelse og Strategisk forankring					
A1-1.1	Sikre videreføring av destinasjonsledelsen gjennom en fast møtestruktur med min. 2 møter/årlig	DL/VÅL	2026-2028	VÅL	OK
A1-2.2	Rekruttere nye og ivareta eksisterende Medlems-bedrifter ved å verdiøke Ål Utvikling sine tjenester.	VÅL / Medlemmer ikke medlemmer	2026-2028	VÅL	Må videreutvikle våre tjenester for å få flere medlemmer.
B1-1.1	Revidering og vedtak av Strategi for reisemål og lokalsamfunn.	Næringslivet, Kommune, Frivilligheten, ++	Årlig	DL / VÅL	Reviderast 2025. Ny revidering haust 2028.
B1-1.2	Orienterer om status i reiselivsutviklingen og bærekraftarbeidet i kommunestyret (KS) årlig og	DL, VÅL, MB	Årlig Halvårlig	VÅL	Kommunestyremøte Nov. 2025

Indikator	Tiltak	Involver	Tids-ramme	Ansvar	Status per 30.11.25
	for medlemsbedriftene (MB) halvårlig				Frukostmøter.
B1-1.3	Oppdatere handlingsplan årlig	DL, MB, VÅL, Frivilligheten og andre	Årlig	DL/VÅL	Oppdateres nov. 2025
B1-2.1	Orienterer om status for strategi og handlingsplan til reiselivsnæringen, kommunestyret og andre aktører på reisemålet.	DL, MB, VÅL, Frivilligheten og andre	Årlig	DL/VÅL	Orienterert i kommunestyret, frokostmøter for næringslivet.
C – Bevaring av natur, kultur og miljø					
C1-1.1	Utarbeide oversikt over materiell- og immateriell kultur og kulturarv som er en ressurs for reiselivet.	Kommune og VÅL	Årlig	DL/VÅL	Registrert og dokumentert.
C1-2.1	Ha en plan for økt bruk og formidling av mat/drikke og mat/drikke tradisjoner til gjester.	Reiseliv, lokale og regionale mataktører Hallingkost, reko- ringen, arrang. MB	Fortløpende	VÅL/aktuelle MB	Søke om prosjektmidler i 2026. HNH. Fokuserer på dette i arrangement og markeder.
C3-1.2	Iverksette tiltak som reduserer klimagassutslipp knyttet til gjesters transport til/fra og på reisemålet. Se på muligheter for lokale transportordninger for hyttefolk, gjester og	DL, VÅL, MB	2026-2027	DAL/VÅL RH/Kommune	Bør sees i sammenheng med Bærekraftshub Hallingdal. Dra erfaringer og kunnskap fra Høgevarde og

	lokalbefolkning som ønsker å reise kollektivt	Vy, Brakar, Innlandstrafikk, Reiselivsnæringa	2027	RH/Kommunene Reiseliv, VÅL	Turufjell samt Hemsedal kommune.
C4-1.3	Legge til rette for å motivere flere bedrifter til å bli miljøsertifisert.	Kommune, DL/MB/VÅL	Kontinuerlig arbeid.	DL, Ål Kommune VÅL, Næringslivet.	HNH arrangerer gruppesertifisering. Kimen til vekst bidrar med finansiering
C4-1.4	Synliggjøre alle Miljøsertifiserte på visital.no	VÅL, Næringsliv, Medlemsbedrifter.	Fortløpende.	VÅL,	Legges ut i des. 2025.
C4-6.1	Plan for innkjøp og anskaffelser som vektlegger, klima, miljø og kortreiste varer og tjenester.	Kommune, DL, VÅL, MB	2026	Innkjøpere.	Krav til innkjøp legges inn som rutine når man legger ut anbud.
D – Styrking av sosiale verdier					
D8-2.1	Risikoanalyse for gjester på reisemålet med tiltaksplan for å minimere risiko er utarbeidet og tiltak er kommunisert til reiselivsbedrifter og gjester.	Ål Kommune, VÅL, MB, Reiseliv	2026	Ål kommune	Igangsettes i 2026.
D8-2.2	Destinasjonsselskapet har møter, min. årlig med representanter for politi og/eller redningstjeneste, lokale helsemyndigheter og kommunens beredskapsansvarlig om utfordringer og behov knyttet til reiselivet	VÅL, Ål kommune	Årlig	VÅL, Ål kommune	Møte i nov. 2025.
D8-3.1	Destinasjonsledelsen skal i verksette tiltak som bidrar til bedre tilrettelegging av opp-levelser og fasiliteter for brukergrupper med særskilte behov.	DL/ Ål Kommune/ VÅL	2026-2027	Ål kommune DL	Igangsettes 2026

E – Økonomisk levedyktighet					
E9-3.4	Videreutvikle eksisterende og/eller utvikling av nye og innovative opplevelser og produkter som bidrar til sesongutvidelse/ sesongtilpassing, økt oppholdstid og lokal verdiskaping.	Reiseliv, MB, Kultur, VÅL	Fortløpende.	VÅL	Igangsetting Q1 2026